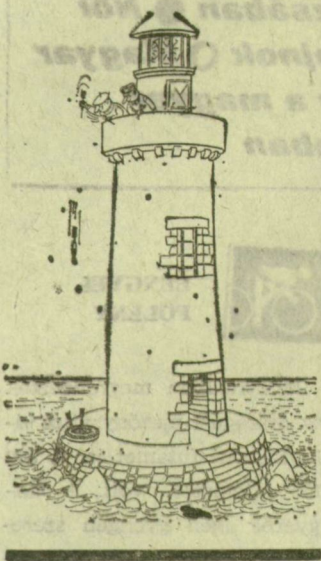

Szórakozás

Algebrai mini-konferencia

A Bolyai János Matematikai Társulat, a MTESZ-tagegyesülete, a József Attila Tudományegyetemmel karöltve az idén már negyedik alkalommal rendez nemzetközi algebrai konferenciát. A ma kezdődő konferencia hivatalos neve: „Háloélméleti Mini-Konferencia”. A háloélmélet a matematika modern ága, amelyet korunk tudománya — így pl. az elméleti fizika, valamint a számítógép-tudomány — egyre növekvő mértékben alkalmaz. A „mini” szócscsa arra a körülményre utal, hogy míg egyes nagy nemzetközi konferenciák több száz — esetenként ezer — résztvevővel zajlanak le, itt mintegy 50 — zömében külföldi — tudós jön össze, hogy kutatási eredményeiről egymásnak beszámoljon, s a tudomány fejlődését ezzel a közvetlen információcserével is gyorsítsa. A résztvevők viszonylag kis létszáma lehetővé teszi, hogy az egymáshoz közelálló témákat vizsgáló kutatók fesztelen, protokolltól mentes légkörben cseréljék ki gondolataikat.

A konferencia augusztus 27 és 30 között zajlik le a József Attila Tudományegyetem Móra Ferenc Kollégiumában. Résztvevői a Szovjetunióból, Angliából, az NDK-ból, az NSZK-ból, Csehszlovákiából, Lengyelországból és Romániából érkeznek. A konferencián természetesen részt vesz a magyar elgárda is.

Továbbképzés a tanév előtt

A következő tanulmányi év munkáját megelőzően a középiskolai ifjúsági vezetők megkezdtek a mozgalmi élet előkészítését. Ezzel függ össze az a tanfolyam, amely tegnap kezdődött a KISZ Csongrád megyei vezetőkép-ző táboraiban, Újszegeden.

Csongrád megye 29 középiskolájából összesen mintegy 250 KISZ-vezető vesz részt az augusztus 31-ig tartó képzésben. Előadásokat hallgatnak, eszmecsereken gyarapítják tudásukat. Foglalkoznak a közösségi nevelés, a szervezés, a vezetés kérdéseivel, ismerkednek a KISZ KB és az IB fontosabb határozataival, a végrehajtás gyakorlati tennivalóival. Napirendre kerülnek olyan fontos témák is, mint a fegyverem és az önkormányzat, a tanulás, mint politikai munka.

A középiskolai ifjúsági vezetők tanfolyamát Koczor Lajos, a KISZ megyei bizottságának politikai munkatársa nyitotta meg tegnap délelőtt.

Egy hét múlva...

Tudnivalók iskolakezdés előtt

Országsszerle megkezdtek az előkészületeket az egy hét múlva kezdődő új tanév megnyitására. Szeptemberben — az óvodáktól az egyetemekig — együttvéve több mint másfél millió kis- és nagydíák jár majd iskolába, óvodába. Az ország általános iskoláiban összesen 1 millió 34 ezer diák oktatását kezdik meg, közöttük 156 ezren lesznek az első osztályosok, majdnem tízezerrel többen, mint tavaly. Szegeden ebben a tanévben körülbelül 13 ezer 300 tanuló jár majd az általános iskolákba, köztük majdnem 2 ezer első kezd el a betűvetés és a számolás alapjainak elsajátítását. Az ország gimnáziumaiban és szakközépiskoláiban összesen 210 ezren tanulnak, 56 ezer az első osztályos. A szegedi középiskolákban 1650 első diák kezd meg a munkát szeptemberben, közülük 540-en gimnazisták és 1110-en vannak a szakközépiskolások. A 1650 első középiskolás közül 1015-an fizikai dolgozók gyermekei. 470-en kollégiumokban laknak majd, körülbelül 400 a bejárók száma.

Az országban csaknem húszezerrel több óvodai hely várja a kicsinyeket, mint tavaly ilyenkor. Minthogy az óvodai ellátás még mindig nem kielégítő, az idén is meghaladja a 100 százalékot ezeknek az óvodai helyeknek a kihasználtsága, így az ország neveléstörténetében először jóval több, mint 300 ezer gyerek jár majd óvodába. Szegeden nem változott az óvodai férőhelyek száma, körülbelül ugyanannyi gyereket tudnak felvenni, mint tavaly ilyenkor. Ennek ellenére az egyes városrészekben, mint például Tárjánban várhatóan megnő a férőhelyet igénylő és a felvehető gyerekek száma közötti különbség.

A tanévkezdésre mintegy másfél ezer fajta kiadványt, 24 millió tankönyvet kell az ország általános és közép-

iskolába, valamint a szakmunkásképző iskolák diákjai számára eljuttatni. Az általános iskolákban már megkezdtek a könyvek helyszíni árusítását, amely folytatódik az évkezdés első napjaiban is, szeptember 5-től kezdve pedig — az esetleges pótigények alapján — a körzetenként kijelölt boltok árusítják a könyveket. A gimnáziumi és szakközépiskolai tankönyveket kijelölt boltok hozzák forgalomba, az árusítást szintén megkezdtek már.

Az év munkarendjében nem lesz különösebb változás, a korábbi esztendőkhöz hasonlóan folyik majd a munka. Az általános iskolákban 198 tanítási nap teljesítése szükséges az iskolai évi eredményes lezárásához, a gimnáziumok első-harmadik osztályaiban 192 a kötelező

tanítási napok száma, a negyedik osztályokban 174. Az alsófokú oktatási intézményekben és a középiskolákban szeptember 2-án a tanévnyitó ünnepségekkel kezdődik az iskolaév, az első tanítási nap szeptember 3-án lesz. Az évet mindkét iskolatípusban június 12-e és 17-e között, az igazgatók által kijelölt napon fejezik be a tanévzáró ünnepségekkel. A középiskolák negyedik osztályában május 10-e lesz az utolsó tanítási nap, az írásbeli érettségi, a képesítő vizsgák időpontjait külön rendelkezésben később jelölik ki. A tanítás november 7-én, március 15-én, március 21-én, április 4-én, húsvét hétfőn és május 1-én szünetel, a téli szünet december 22-től január első vasárnapjáig tart, a tavaszi pedig április 5-től 13-ig.

Az általános és középiskolákban általában augusztus végén tartják a javító vizsgákat, időpontjukat az igazgatók tűzik ki. Szeged alsófokú oktatási intézményeiben az elmúlt tanév végén eredményes pótló foglalkozásokat tartottak, így az általános iskolások közül most senkinek sem kell javító vizsgát tennie. Ezekben a napokban tartják a középiskolákban a javító vizsgákat, augusztus utolsó napjaiban pedig minden szegedi iskolában lebonyolítják a póthírásokat.

Új formák és módszerek

A TIT őszi programja

A TIT Szeged városi szervezete már összeállította őszi programját. Nyelvtanfolyamokkal, tudományos kurzusokkal, gazdasági, földrajzi, politikai és művészeti ismereteket bővítő előadásokkal, tanfolyamokkal is terveztek.

Ismét jelentkeznek a közkezdelt nyelviskola. A kik az angol, francia, német, orosz, olasz, szerb-horvát, vagy spanyol nyelvet szeretnék elsajátítani — akár kezdő, haladó, intenzív fokon — a Radnóti és a Tömörkény gimnáziumban jelentkezhetnek. Szeptember 23-ától kezdhetik meg tanulmányait, jól felkészült, gyakorlott oktatók segítségével. A vállalatok, üzemek személyzeti-oktatási osztálya és a szakszervezeti bizottságok kérésére — tíz-, tizenöt fős csoportoknak — helyben is szerveznek nyelvi kurzusokat. Már gyermekkorban is mind többben szeretnének idegen nyelveket elsajátítani. Ezt az igényt német, angol — télen pedig orosz — gyermektanfolyamokkal elégítik ki. Ezeket a diákok korecsoportként, harmadiktól a hatodik osztályig vehetnek részt.

Gondoltak a matematika és a fizika iránt fokozottabban érdeklődő tanulóira is. A számukra kialakított oktatási formák nemcsak az iskolában tanultak kiegészítéséhez, képességeik fejlesztéséhez járul hozzá, egyben megfelelő előkészítő a középiskolai egyetemi felvételihez is. A Kis Matematikusok Baráti Körébe — harmadiktól nyolcadikig — osztályonként várják a diákokat. A fél éves, tízszer kétórás tanfolyamra a Béke utcai általános iskolában lehet jelentkezni, de kívánságra helyben, bármelyik iskolában megszervezik. Általános és középiskolások speciális igényét elégíti ki a Kis Fizikusok Köré.

Az üzemek figyelmére számít a rövidített, nyolcvanórás, általános iskolai tanulmányokra előkészítő tanfolyam, amely a Dolgozók Általános Iskolájának elvégzéséhez nyújt segítséget. A fel-szabadulásunk 30. évfordulójára indított, változatos tematikájú előadássorozatot ugyancsak a gyárak dolgozóinak ajánlják. Résztvevői 95 órában aktuális gazdasági és várospolitikai, országszeméleti, irodalmi, és művészeti kérdésekről hallhatnak. Intézményeknél, vállalatoknál szervezik — az oktatási, személyzeti osztályokkal és a HVDSZ területi bizottságával közösen — a művezetők tanfolyamát is. Hallgatói száz-százötven órában egyebek között közgazdasági, pszichológiai, munkaszervezési, korszerű ve-

zési, ismereteket szerzhetnek. Ipari üzemek fizikai dolgozóinak komplex gazdasági, társadalmi, politikai, tudományos és művészeti ismereteket felölelő előadássorozatát szervezték. A Postás Művelődési Házban — kívánságra üzemeknél is — művészeti ismeretterjesztő sorozatot indítanak. A zenével, fotókkal illusztrált előadások zenei, képző- és filmművészeti kérdésekkel foglalkoznak.

Az Ország-Világjárók Baráti Körét idén a tarjáni városrészben is megszervezik. Többek között színes útbeszámolókkal várják a természet, a földrajz rajongóit.

Dugó

„Palackok vagy kör alakú kisebb nyílások elzárására való, kihúzható kis hengeres tárgy.” Ennyit ír róla szűkszavú precizitással a Magyar értelmező kéziszótár. S elegendő is ennyi, hiszen a szó hallatán nagyjából mindenki tudja, miről is van szó, legfőképpen csak olyik palackozóüzem nem. Talán egyedül az ő kedvükért érdemes idézni az Akadémiai Kiadó nagyon hasznos kézikönyvéből. Főként ami a kihúzható jelzőt illeti. Mert ez — akárhogy is nézzük — lényeges jellemzője a dugónak. Illetve nem mindegyiknek.

Újdonságokban bővelkedő korunkban már nem igen lepődik meg az ember semmin. Ha például az üveget parafadugó helyett fémsapka vagy műanyag zárja le, a lehető legtermészetesebbnek vesszük, és a legújmodibb dugónál is néhány másodperc alatt rájövünk az üveg nyitására, legalábbis elvileg. Csak egy baj van: némelyik üvegnek csak elvi nyitja van.

Alighanem mindenki találkozott már literes borosüveggel, amelyet praktikusnak tetsző műanyag sapka zár le, felül műanyag gyűrűvel. Látszólag egyszerű produkció hozzájutni a borhoz. Mindössze fel kell patintani a gyűrűt, s aztán egy ujjat beleakasztva lehúzni a sapkát az üvegről. Igen ám, csak hogy a gyűrű az esetek többségében elszakad. Ekkor kezdődnek a megpróbáltatások. Kések, konzervnyitók, csavarhúzó, s ki tudja, mi minden kerül elő a családi szerszámok közül, míg végre rongyokká vagdalva enged a műanyag, s nyitva az üveg.

Sokszor mérgelődtem már a palackozók eme újítása miatt, mert ilyenkor önkéntelenül is arra gondol az ember, hogy valaki szép kis summát vághatott zsebre kiváló újításért, s ezért hagytak fel a régi, de nagyon praktikus kis műanyag dugók használatával. Ám lehet, hogy ez teljesen igaztalan föltételezés. Mert az sincs kizárva, hogy az alkoholelleses liga kötött szerződést az újfajta dugók alkalmazására a palackozóüzemekkel. Hiszen mennyivel könnyebb fölbontani például egy tejesüveget? Ime, itt a bizonyosság, hogy mennyivel egészségesebb ital a tej. Ha másért nem, az ember legalább egy jó adag bosszúságot megtakarít vele.

Szávay István

Szeretem

Szeretem Tarját. Bárki, bárhol is vélekedik, elégedett vagyok a közlekedéssel, az ABC-áruházak kínálatával, az ottlakó, mintegy húsz ezer ember többnyire kulturált életvitásával. Szeretek elbámultatni a kilencedikről a fátylakat lobogtató olajmező felé, s nem jutok soha a végére, hogy megszámláljam esténként a csillagszóró-villogású ablakszemeket.

Tarjának varázsa van. Mintegy nagy mágnes, vonzza haza a kimaradni készülő, a munka végeztével korszó sörre szomjazót.

Szeretem Tarját. A napokban mégis mérgelődtem. Nem azért, mert a városrésznek nincs uszodája, nem azért, mert vasárnap délután egy doboz cigarettát sem lehet beszerezni, s nem azért, mert a 616-os háziorvosi végig kocsióparkol, és az autóbusz csak lépésben, bravúros slalomatrakciókkal képes átnyitni ezen az útszakaszon.

Hanem más kavart fel. Hogy éjjel után nincs taxi, hogy telefonálni is csak nagy ügyfél-bajjal lehet, de leginkább az, hogy nincs éjszakai orvosi ügyelet! Mert ha baj történik, hova rohanjon, kit hívjon segítségül az ember? Szalad a taxihoz, hiába... Az éjjel után jelentkező ritka utasra nem várakoznak, inkább a Belvárosban portyáznak — hogy a kereset is meglegyen. Szalad a telefonfülkéhez, de csak érmével működik. Felveri a szomszédokat, s közöttük mindig van, aki segít. Hívja a mentőt, ha szerencséje van, még a készülék is működik. Aztán mindenkire hivatkozik, hogy elhiggyék, igazat mondott. Elvégre utcai fülkéből kénytelen telefonálni. Ez a tortúra legalább egy óra, a legszerencsésebb esetben is fél. És ami a legfontosabb lenne, az az egy hiányzik: egy orvos, egy megnyugtató szó, egy görcsös félelmet feloldó mondat.

Szeretem Tarját. Mégsem vagyok elégedett, amikor látom a modern orvosi rendelő és a gyógyszerár sötét ablakait. Milyen megnyugtató lenne, ha tudná az ember, hogy éjszaka orvosi ügyelet tart szolgálatot. Nem kellene félnie húsz ezer embernek esténként, hogy jaj, mi lesz, ha a gyerek vagy a feleség a késő éjszakai órákban sürgős orvosi segítségre szorul.

Bagaméry László

Tíz és fél ezer színházbérlet

A hirdetőtáblákon, utcákon már megjelentek a plakátok, a színházi szervezőiroda bérlet felhívásai. Az új évadban ugyanazok a bérletfajták lehet megvásárolni, mint tavaly. Továbbra is külön bérletük van a pedagógusoknak, ezenkívül nyugdíjas, egyetemi, vegyes bérletet lehet — különböző kedvezményekkel — váltani a tervezett tízenegyezdolgozót szerelnék megnyerni: látogassák rendezésen a színházi előadásokat. Szocialista szerződések kötnék, az üzemi közönszervezők pedig na-

szepember 8-tól osztják ki a különböző bérleteket. A különböző színházlátogatók, akik megszokott helyüket szeretnék megtartani, szeptember 1-ig jelentkezhetnek a szervezőirodában. Tavalyelőtt, a pedagógusbérlet indításakor a tanárokhöz fordult a szervezőiroda: vásároljanak minél több bérletet. Az idén a szocialista brigádok tagjait, az üzem dolgozóit szeretnék megnyerni: látogassák rendezésen a színházi előadásokat. Szocialista szerződések kötnék, az üzemi közönszervezők pedig na-

kintéssel végzik munkájukat. A színház folytatni kívánja a tavalyi sikeres gyermekelőadásokat, együttműködve a Békéscsabai Jókai Színházzal. A gyermekszínházi előadásokkal kapcsolatos, tavaly meghirdetett pályázatra sok apró néző küldte be pályamunkáját, az eredményhirdetést, jutalom-sorsolást szeptember közepén tartják meg.

Tavaly összesen 10 ezer 300 bérlettelajdonos volt Szegeden. A jó szervezőmunka — és természetesen a műsorajánlat — révén ez a szám az idén elérhetően megemelkedik.